

FEMR's forårstaffel, torsdag d. 21. april 2022

Medie- og entertainmentretten: - året der gik

Søren Sandfeld Jakobsen
Professor, ph.d., CBS LAW
Advokat, Gorrissen Federspiel

- **Implementering af DSM-direktivet (lov nr. 1121/2021 om ændring af ophavsretsloven)**
  - Kender vi vist alle til hudløshed efterhånden!
  - NB: d. 26/4 kommer EUD med dommen i C-401/19, hvor Polen har påstået art. 17 annulleret som stridende mod EU-Charterets art. 11
- **Revision af blankmedieordningen (lov nr. 2607/2021 om ændring af ophavsretsloven)**
  - Udvides til også at omfatte ”integrerede” lagringsmedier
  - Omfatter derfor nu følgende lagringsmedier: usb-stik, hukommelseskort, ekstern harddisk, intern harddisk, netværksharddisk, smartphone, tablet, bærbar computer og stationær computer
  - Også lagringsmedier fra udenlandske virksomheder solgt direkte til privatpersoner i Danmark (privat import) omfattes nu af ordningen
  - Taksterne – og dermed vederlaget – hæves betydeligt
  - Status for retssagen mod staten for ”fortiden”?

- **Forslag om pålæggelse af moms på ophavsretslicenser (L 106, forslag til ændring af momsloven)**
  - Ændring af momsfritagelsen for forfattervirksomhed og kunstnerisk aktivitet, så meddelelse af licens til ophavsrettigheder ikke længere kan sælges uden moms af andre end den oprindelige forfatter eller kunstner
  - Forvaltningsorganisationernes salg af rettigheder, fx Copydan Verdens TV, skal således ifølge forslaget momsbelægges
  - Vil alt andet lige betyde en væsentlig fordyrelse af fx tv-pakker
  - Skatteudvalget har besluttet at indhente en uvildig redegørelse af forholdet til EU-retten (kan momsfritagelse fastholdes eller ej?)
  - Afgivelse af udvalgsbetænkning derfor udskudt

- **EU-Kommissionens forslag til Digital Services Act (forordning)**
  - De grundlæggende principper i EHD - afsenderlandsprincippet og ansvarsordningen, herunder overvågningsforbuddet – fastholdes
  - Men mere intens regulering for at skabe et transparent og sikkert online-miljø. Dog mest i form af processuelle regler, ikke materielle
  - Sondring mellem almindelige og meget store tjenester
  - Klarere og mere udførlige vilkår og betingelser, herunder vedr. indholdsmoderation og brug af algoritmer
  - "The good samaritan clause"
  - Notice and take down-system (med begrundede afgørelser), internt klagebehandlingssystem samt pligt til at samarbejde med udenretligt tvistbilæggelsesorgan og håndhævelsesmyndigheder
  - Pligt til at tage aktive foranstaltninger mod misbrug
  - Pligt til suspension af brugere, der ofte uploader ulovligt indhold
  - Pligt til anmeldelse af mistanke om strafbare forhold
- Politisk enighed forventes snart – måske allerede inden sommerferien

- **Forslag til lov om sociale medier (L 146)**
  - Pålægger (store) sociale medier (læs: facebook mv.) en række forpligtelser i Danmark, herunder:
    - Notice-and-take-down-system (anmeldelse af ulovligt indhold)
    - På baggrund heraf fjerne/blokere ulovligt indhold inden 24 timer
    - Stille en række oplysninger til rådighed, herunder en begrundelse for beslutninger og klagemuligheder
    - Gennemsigtighed i form af løbende rapporter med informationer om bl.a. moderering, brug af algoritmer ifm. fjernelse af indhold mv.
    - Meget betydelige bøder ved overtrædelse
- Men forslaget rejser en række betydelige problemer ift. EU-retten
  - Tilsidesætter afsenderlandsprincippet i e-handelsloven/DSA
  - Indskrænker ytringsfriheden
  - Går videre end den kommende DSA, der er en forordning!
  - Er uproportionalt

- **Regeringens oplæg til nyt medieforlig (februar 2022), bl.a.**
  - "Kulturbidrag" på 5 % på streamingtjenesters omsætning i DK
  - Styrkelse af DR's digitale platforme
  - Udvidelse af public service-puljen til også at støtte indhold produceret til radio og podcast
  - Styrkelse af lokal og regional journalistik, navnlig ved omfordeling af mediestøttens redaktionelle produktionsstøtte fra store landsdækkende nyhedsmedier til lokale/regionale nyhedsmedier
  - Tilpasse mediestøtten til medieudviklingen, herunder ved at omfatte flere digitale formater og små medier og startups
  - Tilpasse medieansvarsloven til den digitale tid, herunder se på Pressenævnets rolle. Udvalg skal nærmere undersøge dette

- **Havfruedommen (ØL's dom af 9/2-22 i sag BS-47536/2020-OLR)**
  - Den er der vist også sagt og skrevet rigeligt om!
  - Er ansøgt om 3. instansbevilling. Status?
- **U2022.925 Ø, kreditering af ”dialogforfatter”**
  - Person skulle iflg aftale krediteres som ”dialogforfatter” på animationsfilm
  - Indebærer det efter aftalen og OHL § 3, at dialogforfatteren skal krediteres på samme måde som og i direkte forbindelse med manus-forfatter og instruktør?
  - Byret og landsret: ja
  - Men heraf følger ikke, at dialogforfatteren har krav på at blive nævnt ved premieren eller på filmplakaten

- **U2021.1 H, journalists forcering af politiafspærring**
  - En fotojournalist befandt sig inden for en politiafspærring på et uheldssted for en færdselsulykke, hvorfra han rapporterede fotos
  - Undlod at efterkomme politiets opfordring til at flytte sig – og dermed overtrædelse af beredskabslovens § 42
  - Dømt herfor og efter straffeloven for at lægge hindringer i vejen for politiets og ambulancefolkernes arbejde
  - Domfældelsen ikke i strid med ytringsfriheden
    - Beredskabslovens § 42 udgjorde konkret et indgreb i ytringsfriheden efter EMRK art. 10, stk. 1
    - MEN indgrebet lovligt efter art. 10, stk. 2, idet
      - klar hjemmel
      - forfølger saglige og lovlige formål
      - og ikke uproportionalt, da journalisten var i vejen og godt kunne have rapporteret ved at opholde sig uden for afspærringen
- Smh. U2019.336 V (motorvejssagen)

- **U2021.1058 Ø, liveblogging under hovedforhandling i straffesag**
  - RPL § 32, stk. 3: retten kan forbyde transmission af tekst under retsmødet. Omfatter også live-blogging, dvs. gengivelse af parts- og vidneforklaringer i realtid, jf. U 2019.2782 H
  - Forbuddet blev i sagen tilkendegivet mundtligt af retsformanden
  - Men skulle have været i kendelsesform, med en begrundelse, og først efter at parterne og repræsentanter fra pressen havde haft mulighed for at udtale sig
  - Byrettens afgørelse blev derfor ophævet

- **U 2021.5243 H, TV2's udlevering af råbånd til brug for efterforskning**
  - I forlængelse af en tv-udsendelse om forholdene på et plejehjem, og til brug for efterforskning af mulige overtrædelser af privatlivets fred blev TV 2 pålagt at udlevere uredigerede optagelser – foretaget med skjult kamera – af en dement person på plejehjem
  - Højesteret: Ej uproportionalt indgreb i ytringsfriheden, idet
    - ej hensyn til kildebeskyttelse eller tilsagn om anonymitet,
    - udlevering af optagelserne ville ikke forringe mediernes generelle vilkår for at udføre sædvanlig journalistisk virksomhed,
    - de uredigerede optagelser ville vise det fulde hændelsesforløb og belyse omstændigheder af betydning for, om der var begået strafbare forhold
  - Har skabt røre i det journalistiske miljø, men lægger sig formentlig fint op ad U 2002.2503 H

- **U 2022.936 H, offentlig ansats videregivelse af følsomme oplysninger til journalist**
  - Kommunalt ansat videregav oplysninger om 89 borgeres diagnoser og psykiske og sociale forhold til en journalist for at gøre opmærksom på, at kommunens sagsbehandling på rehabiliteringsområdet efter den ansattes opfattelse var ulovlig. Højesteret bemærkede, at reglerne om offentligt ansattes tavshedspligt i strfl § 152 skal fortolkes i lyset af EMRK art. 10. Højesteret fandt på den baggrund, at ønsket om at få afdækket kommunens sagsbehandling på rehabiliteringsområdet ikke berettigede til den krænkelse, som videregivelsen af de særdeles følsomme personoplysninger indebar

- **YouTube-dommen (C-682/19 og C-683/19)**
  - Vedrører platformes ansvar for brugernes ophavsretskrænkelser efter e-handelsdirektivets art. 14 (hosting-ansvaret)
  - Er nu "overhalet" af DSM-direktivet og den udtrykkelige regulering af dette ansvar i art. 17 (OHL § 52 c), hvis tale om onlineindholdsdelingstjenester
  - Men for *andre* typer tjenester – og for *andre* ulovligheder end ophavsretskrænkelser – vil art. 14 og YouTube-dommen stadig være relevant
  - Dommen bekræfter den eksisterende praksis om, at sociale medier som udg.pkt. er omfattet af "hosting"-begrebet i art. 14, og at det ikke ændrer herved, at de sociale medier opstiller rammerne for tjenesten, indekserer indhold, laver søgefunktion, individuelle brugeranbefalinger og har kommerciel gevinst af tjenesten
  - Men tilføjer også, at det ved vurderingen af art. 14 kan spille ind, om platformen har gennemført "passende tekniske foranstaltninger" til at undgå krænkelser

- **C-433/20 (Austro Mechana), privatkopiering i cloud-miljøer**
  - Omfatter privatbrugsundtagelsen i infosoc-direktivets art. 5, stk. 2, litra b, herunder kravet om, at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation, også sikkerhedskopier lagret på en server i cloud-tjenester?
  - EUD: Ja, jf. udtrykket ”reproduktioner på ethvert medium” i art. 5, stk. 2, litra b.

- **Forbrugerombudsmanden**
  - Første blogger idømt bøde for skjult reklame (Retten i Helsingør, oktober 2021, politianmeldt af FO)
  - 7 opslag med omtale af ydelser og produkter, såsom skønhedsbehandlinger, tøj og tasker, som var modtaget gratis fra en række virksomheder. Influenterne havde tagget virksomhederne i opslagene, men havde ikke markeret opslagene som reklame
  - Bøde på 10.000 kr. (anklagemyndigheden havde påstået 50.000 kr., men det fandt retten ikke proportionalt i denne sag)
  - NB: med den nylige ændring af MFL (lov 2192/2021) lagt op til markante ændringer af bødeniveauet

- **Pressenævnets praksis vedr. ”retten til at blive glemt”**
  - Presseetiske regler pkt. B.8:
  - *Meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt.*
  - Konkret sag for PN: Sygeplejerske fik 8 års fængsel og forbud mod udøvelse af sit hverv
  - Forbrydelsen skete i embeds medfør og sagen har klar offentlig interesse. Alligevel vælger nævnet at bringe B.8 i anvendelse og pålægge afindeksering. Flere lignende afgørelser
  - Voldsom kritik fra medierne, der ikke finder, at PN’s afvejning af hensynet til privatlivets fred og informations- og ytringsfriheden er korrekt
  - Sagen nu genoptaget af nævnet